

ปีที่ 47 ฉบับที่ 9 : 11 มีนาคม 2559

Volume 47 Number 9 : March 11, 2016

สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ (Outbreak Verification Summary)

กนกทิพย์ ทิพย์รัตน์, พวงทิพย์ รัตนะรัต, ธนาภรณ์ ชินทะวัน, เพชรภรณ์ วุฒิวังษ์ชัย, พาหุรัตน์ คงเมือง, ทัยสุวรรณ์, พิษพันธ์ พงษ์สกุล, อมรเรข ตั้งจิตร์, พิมพ์ภา เตชะกมลสุข, เฉษฐา ธนกิจเจริญกุล

ทีมตระหนักรู้ (Situation Awareness Team: SAT) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคประจำสัปดาห์ที่ 9 ระหว่างวันที่ 28 กุมภาพันธ์-5 มีนาคม 2559 ทีมตระหนักรู้ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. โรคไข้หวัดใหญ่ จังหวัดอุดรธานี

ผู้ป่วยสงสัยโรคไข้หวัดใหญ่จำนวน 9 ราย ในโรงเรียน 3 แห่ง เขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ได้แก่ โรงเรียนอนุบาล-มัธยมศึกษาตอนต้น ก. จำนวน 3 ราย โรงเรียนอนุบาล-ประถมศึกษา ข. จำนวน 2 ราย และโรงเรียนมัธยมศึกษา ค. จำนวน 4 ราย ผู้ป่วยสงสัยรายแรกเป็นนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2559 ด้วยอาการไข้ต่ำๆ ปวดศีรษะ ไอ ปวดเมื่อยตามตัวแขนขา และอาเจียน ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี สอบสวนโรคค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติม พบผู้ป่วยเพิ่มเติมอีก 12 ราย จาก 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอนุบาล-ประถมศึกษา จำนวน 3 ราย และโรงเรียนมัธยมศึกษา 9 ราย รวมเป็นผู้ป่วยทั้งสิ้น 21 ราย ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอาการไอ เจ็บคอ และคัดจมูก เก็บตัวอย่าง throat swab จาก

ผู้ป่วย ส่งตรวจจำนวน 6 ตัวอย่าง โรงเรียนละ 2 ราย ผลการตรวจโดยวิธี RT-PCR ให้ผลบวกต่อเชื้อไวรัส influenza type B 4 ราย influenza type A (H1N1) 1 ราย และผลลบ 1 ราย ปัจจัยที่ทำให้มีการระบาดในชั้นเรียนยังหาสาเหตุไม่ได้แน่ชัด และการเชื่อมโยงการเกิดโรกระหว่างโรงเรียน 3 แห่ง อยู่ระหว่างการสอบสวน

มาตรการควบคุมโรคที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ให้มีการทำความสะอาดอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ ใน ห้องเรียน ห้องครัว ภาชนะใส่อาหาร รวมทั้ง ห้องน้ำ ห้องส้วม และอาคาร สถานที่ต่าง ๆ ให้สุศึกษา ประชาสัมพันธ์ แก่ นักเรียนเน้นการล้างมือบ่อย ๆ การใช้หน้ากากอนามัย ปิดปาก จมูก ขณะไอจาม เฝ้าระวังโดยตรวจคัดกรองเด็กก่อนเข้าห้องเรียน ถ้ามีอาการป่วย มีไข้ ปวดกล้ามเนื้อ ไอ มีน้ำมูก ให้แยกเด็กป่วยอยู่ห้องพยาบาล ติดต่อให้ผู้ปกครองพากลับบ้านไปพบแพทย์ ในกรณีที่ในพื้นที่ที่มีการระบาด หากพบ

◆ สรุปการตรวจข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ที่ 9 ระหว่างวันที่ 28 กุมภาพันธ์-5 มีนาคม 2559	129
◆ DDC WATCH ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม 2559: ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน	132
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 9 ระหว่างวันที่ 28 กุมภาพันธ์-5 มีนาคม 2559	136
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาจากบัตรรายงาน 506 ประจำเดือนกุมภาพันธ์ 2559	141

วัตถุประสงค์ในการจัดทำ

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

1. เพื่อให้หน่วยงานเจ้าของข้อมูลรายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ได้ตรวจสอบและแก้ไขให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. เพื่อวิเคราะห์และรายงานสถานการณ์โรคที่เป็นปัจจุบัน ทั้งใน และต่างประเทศ
3. เพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอผลการสอบสวนโรค หรืองานศึกษาวิจัยที่สำคัญและเป็นปัจจุบัน
4. เพื่อเผยแพร่ความรู้ ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานทางระบาดวิทยาและสาธารณสุข

คณะที่ปรึกษา

นายแพทย์สุชาติ เจตนเสน นายแพทย์ประยูร ภูนาตล
นายแพทย์ธวัช จายน้อยอิน นายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ
นายแพทย์ดำรงฉวี อึ้งชูศักดิ์ นายสัตวแพทย์ประวิทย์ ชุมเกษียร
นายองอาจ เจริญสุข

หัวหน้ากองบรรณาธิการ : นายแพทย์ธนรักษ์ ผลิพัฒน์

บรรณาธิการประจำฉบับ : บริมาศ ตักดีศิริสัมพันธ์

บรรณาธิการวิชาการ : นายแพทย์เจษฎา ธนกิจเจริญกุล

กองบรรณาธิการ

บริมาศ ตักดีศิริสัมพันธ์ สิริลักษณ์ รังษิวงศ์ สุวดี ตีวงษ์

ฝ่ายข้อมูล

สมาน สมบุญรัตน์ ศศิธรณ์ มาเอเดียน

พัชรี ศรีหมอก สมเจตน์ ตั้งเจริญศิลป์

ฝ่ายจัดส่ง : พิรยา ดล้ายพ้อแดง สวัสดิ์ สว่างชม

ฝ่ายศิลป์ : บริมาศ ตักดีศิริสัมพันธ์

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ : บริมาศ ตักดีศิริสัมพันธ์ พิรยา ดล้ายพ้อแดง

หากต้องการส่งบทความเพื่อตีพิมพ์ใน

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

รวมถึง ข้อคิดเห็น

หรือพบความคลาดเคลื่อนของข้อมูล

กรุณาแจ้งมายังกลุ่มเผยแพร่วิชาการ

สำนักกระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

เบอร์โทรศัพท์ 02-590-1723 หรือ

E-mail: panda_tid@hotmail.com หรือ

weekly.wesr@gmail.com

ใช้สูงให้เด็กหยุดเรียนอยู่บ้าน ไม่ควรนำเด็กไปในที่ชุมชนสาธารณะ
ที่มีคนอยู่เป็นจำนวนมาก ๆ และประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบเรื่องโรคไข้หวัดใหญ่

2. โรคพิษสุนัขบ้า จังหวัดระยอง

ผู้ป่วยโรคพิษสุนัขบ้าเสียชีวิตจำนวน 1 ราย เพศชาย อายุ 35 ปี อาชีพพนักงานขับรถยนต์บริษัทเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดระยอง ขณะป่วยอาศัยอยู่ตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ผู้ป่วยเริ่มแสดงอาการเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2559 ด้วยอาการกระสับกระส่าย ไม่สบายตัว มีไข้ กลืนน้ำแล้วรู้สึกหนาวสั่น หายใจไม่อึด อ่อนเพลีย ไม่มีแรง ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลแห่งหนึ่ง ด้วยอาการรับประทานอาหารไม่ได้ กลืนน้ำลายไม่ได้ กลั้วลม เหนื่อยหอบ แพทย์ให้การวินิจฉัย หลอดลมอักเสบและกลืนลำบาก ผู้ป่วยอาการไม่ดีขึ้น จึงเข้าไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลอีกแห่งหนึ่ง ผู้ป่วยมีอาการกระวนกระวาย เหนื่อยหอบ นอนไม่ได้ กลั้วน้ำ กลั้วลม บ้วนน้ำลายลงพื้น ผุดลุกผุดนั่งตลอดเวลา แพทย์ให้การวินิจฉัย สงสัยโรคติดเชื้อพิษสุนัขบ้า และรับไว้เป็นผู้ป่วยในโรงพยาบาล วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2559 ผู้ป่วยอาการไม่ดีขึ้นและเสียชีวิตในเวลาต่อมา ได้ดำเนินการเก็บตัวอย่างปมรากผม น้ำลาย และปัสสาวะของผู้ป่วย ส่งตรวจที่กรมวิทยาศาสตร์ การแพทย์ เมื่อวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2559 ผลการตรวจปมรากผม ให้ผลบวกต่อเชื้อ โรคพิษสุนัขบ้า ส่วนปัสสาวะและน้ำลายให้ผลลบ

ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) โดยสำนักงานสาธารณสุขอำเภอปลวกแดง ปศุสัตว์อำเภอปลวกแดง สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระยอง และสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 ชลบุรี สอบสวนโรค ทราบว่าผู้ป่วยมีประวัติถูกสุนัขกัดเมื่อเดือนธันวาคม 2558 ไม่ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าหลังถูกสุนัขกัดและมีประวัติเล่นคลุกคลีกับสุนัขที่เลี้ยงไว้ในโรงงานที่ผู้เสียชีวิตทำงาน ซึ่งไม่ได้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ทีม SRRT ได้ค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติมในชุมชนและบ้านผู้เสียชีวิต ไม่พบผู้ที่มีอาการคล้ายโรคพิษสุนัขบ้า

มาตรการควบคุมโรคได้ดำเนินการไปแล้ว ให้สุศึกษาแก่ประชาชนในพื้นที่ และพนักงานในโรงงาน เรื่องโรคพิษสุนัขบ้า การป้องกันตนเองและการปฏิบัติตัวเมื่อถูกสุนัขกัด ค้นหาผู้สัมผัสโรค และฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้แก่บุคลากรทางการ แพทย์ และสาธารณสุข จำนวน 20 คน ผู้สัมผัสญาติ จำนวน 4 คน และพนักงานในโรงงาน จำนวน 26 คน รวมทั้งสิ้น 50 คน และเฝ้าระวังโรคอย่างใกล้ชิดในพื้นที่ ประสานงานปศุสัตว์อำเภอปลวกแดง เพื่อดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ในบริเวณบ้านเช่าและโรงงาน (ทำ Ring vaccination) ประชุมทีม SRRT

อำเภอปลวกแดง ให้รพ.สต.ทุกแห่งเฝ้าระวังประชาชนในพื้นที่ที่ถูกสุนัขกัด และแจ้งเตือนประชาชนให้ทราบวิธีการสังเกตอาการสุนัข และการปฏิบัติตัวเมื่อถูกสุนัขกัด

3. สถานการณ์โรคที่สำคัญในประเทศไทย

สถานการณ์โรคไข้เลือดออก (รวม 3 รหัสโรค) จากข้อมูลการเฝ้าระวังโรค(รง. 506) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-1 มีนาคม 2559 พบว่ามีจำนวนผู้ป่วยรวมทั้งประเทศ 9,639 ราย (เพิ่มจากสัปดาห์ที่แล้ว 988 ราย) เสียชีวิต 6 ราย อัตราป่วย 14.80 ต่อประชากรแสนคน อัตราตาย 0.009 ต่อประชากรแสนคน อัตราป่วยตายร้อยละ 0.06 จังหวัดที่มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ กรุงเทพมหานคร (41.79), ระยอง (33.51), สมุทรสาคร (31.96), นครปฐม (29.85) และภูเก็ต (27.22) เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีกับปีที่แล้วจะเห็นว่า ต้นปีนั้นแนวโน้มของโรคสัปดาห์ที่ 1-8 สูงกว่าปีที่แล้ว และสูงกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี (พ.ศ. 2554-2558) อีกด้วย แต่อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่เห็นขณะนี้ยังไม่ครบถ้วนเนื่องจากการรายงานโรคครบถ้วนมากกว่าร้อยละ 80 ใช้เวลาโดยเฉลี่ย 4 สัปดาห์

สถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ จากข้อมูลรายงานการเฝ้าระวังโรค (รง. 506) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-1 มีนาคม 2559 พบผู้ป่วย 19,331 ราย จาก 76 จังหวัด คิดเป็นอัตราป่วย 29.68 ต่อประชากรแสนคน เสียชีวิต 1 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 0.01 ช่วงเดือนมกราคม-มีนาคม เป็นช่วง peak ต้นปี ขณะนี้จำนวนผู้ป่วยและสัดส่วน ILI มีแนวโน้มสูงขึ้น (ILI wk1=4, wk8=5.31) นอกจากนี้จำนวนผู้ป่วยในปีที่สูงกว่าปีที่แล้วและค่ามัธยฐาน คาดว่าผู้ป่วยในเดือนมีนาคมจะมีจำนวน 9,138 ราย

จังหวัดที่ควรมีการติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร พระนครศรีอยุธยา ฉะเชิงเทรา ระยอง นครปฐม เชียงราย เชียงใหม่ ลำปาง อุตรดิตถ์ พะเยา พิษณุโลก พิจิตร นครราชสีมา ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ภูเก็ต ปทุมธานี ลพบุรี สระบุรี กำแพงเพชร และขอนแก่น สัปดาห์นี้ ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต มีรายงานการระบาดที่อุตรดิตถ์

สถานการณ์โรคมือเท้าปาก จากข้อมูลรายงานการเฝ้าระวังโรค ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-1 มีนาคม 2559 พบผู้ป่วย 6,187 ราย อัตราป่วย 9.50 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้เสียชีวิต จำนวนผู้ป่วยในขณะนี้ใกล้เคียงกับจำนวนผู้ป่วยในปีที่แล้วและค่ามัธยฐาน 5 ปี คาดว่าผู้ป่วยในเดือนมีนาคมจะมีจำนวน 3,428 ราย จังหวัดที่ควรมีการติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด ได้แก่ จังหวัดพะเยา ลำพูน พิษณุโลก กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา และ นครปฐม

1. **สถานการณ์โรคไข้ฉี่กา** ข้อมูลจากองค์การอนามัยโลก ณ วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2559 รายงานว่า ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2550 -25 กุมภาพันธ์ 2559 มีรายงานการติดเชื้อไวรัสซิกาใน 52 ประเทศ/เขตการปกครอง ได้แก่ สหพันธรัฐไมโครนีเชีย สาธารณรัฐกาบอง สาธารณรัฐเฟรนช์โปลินีเชีย เกาะปัสกัว สาธารณรัฐชิลี หมู่เกาะคุก นิวแคลิโดเนีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สาธารณรัฐโคลอมเบีย สาธารณรัฐอินโดนีเชีย ไทย สหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล หมู่เกาะโซโลมอน สาธารณรัฐวานูอาตู รัฐเอกราชซามัว สาธารณรัฐฟิจิ สาธารณรัฐกาบูเวอร์ดี สาธารณรัฐเอลซัลวาดอร์ สาธารณรัฐกัวเตมาลา สหรัฐเม็กซิโก สาธารณรัฐปารากวัย สาธารณรัฐซูรินาม สาธารณรัฐโบลิเวีย หมู่เกาะเวอร์จินของสหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐโดมินิกัน สาธารณรัฐคอสตาริกา กัวเดอลุป เซนต์มาร์ตินสาธารณรัฐนิการากัว บาร์เบโดส สาธารณรัฐมัลดีฟส์ สาธารณรัฐเอลซัลวาดอร์ สาธารณรัฐสหกรณ์กายอานา จาเมกา ประเทศกือราเซา อเมริกันซามัว สาธารณรัฐเฮติ ราชอาณาจักรตองกา สหรัฐอเมริกา (รัฐเทกซัส) อารูบา โบแนเรอ เซนต์วินเซนต์และ เกรนาดีนส์ สาธารณรัฐหมู่เกาะมาร์แชลล์ ซินต์มาร์เติน และสาธารณรัฐตรินิแดดและโตเบโก โดยพื้นที่ที่มีการระบาดล่าสุด คือ สาธารณรัฐหมู่เกาะมาร์แชลล์ เซนต์วินเซนต์และเกรนาดีนส์ และสาธารณรัฐตรินิแดดและโตเบโก

วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2559 IHR Focal Point ของประเทศ สาธารณรัฐตรินิแดดและโตเบโก แจ้ง PAHO/WHO ว่า ผู้ป่วยติดเชื้อรายแรกของประเทศเป็นหญิง อายุ 61 ปี เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2559 มีอาการไข้ ผื่น ตัวอย่างเลือดของผู้ป่วยในวันที่ 13 และ 17 กุมภาพันธ์ 2559 ได้รับการตรวจยืนยันด้วยวิธี RT-PCR โดยห้องปฏิบัติการ the Caribbean Public Health Agency (CARPHA) ว่า ให้ผลบวกต่อเชื้อไวรัสซิกา เมื่อไม่นานมานี้ผู้ป่วยมีประวัติเดินทางไปประเทศนิวซีแลนด์ ซึ่งเป็นประเทศที่ไม่มีรายงานการติดเชื้อไวรัสซิกา จึงสันนิษฐานว่าผู้ป่วยรายนี้จะเป็นการติดเชื้อภายในประเทศ (autochthonous)

2. **สถานการณ์การระบาดของโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง** (Middle East Respiratory Syndrome : MERS) ข้อมูลจากองค์การอนามัยโลก ณ วันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2559 รายงานว่า ตั้งแต่เดือนกันยายน 2555 เป็นต้นมา มีรายงานการติดเชื้อไวรัส MERS-CoV ใน 26 ประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์